

J. Genhold til disse korte Bemærkninger skal jeg tillade mig at anmode det ærede Thing om ikke videre at fremme den foreliggende Sag.

Jens Jensen: Det var vistnok det Duffeligste, om vi her havde et heelt Forslag angaaende Skolevæsenets Ordning til Behandling; men, da dette nu ikke er Tilfældet, og vi ikke vide, naar det vil skee, saa maa jeg ogsaa for min Part ønske, at dette Forslag, dersom det kunde komme noget Godt ud af det, kunde komme videre, thi den Maade, hvorpaa Skolelærerne blive ansatte i Skolelærerembederne, er vistnok kun lidet heldig og i mange Henseender høist krænkende, saavel for vedkommende Sogneforstanderskab som for de øvrige Sognebeboere. Jeg skal blot tillade mig at nævne et Exempel, som jeg med fuldkommen Visshed veed er sandt, hvorledes der nemlig var en vis Commune, som jeg for visse Personers Skyld ikke skal nævne, hvor der blev et Skolelærerembede ledigt. Der blev indgivet flere Ansøgninger til Skoledirectionen angaaende dette Kald; disse Ansøgninger med Bilag bleve sendte til vedkommende Sogneforstanderskab med Anmodning om at erklære, hvilken af disse Ansøgere det helst ønskede til dette Kalds Besættelse. Dette gjorde Sogneforstanderskabet naturligtvis med Fornøielse, og det gav ogsaa iøieblikkelig Sagen et smukt Udseende; men Skoledirectionen bestilte ikke den, de ønskede, men den, de havde udpeget som den, de havde frabødet sig, dersom der ikke maatte blive taget noget Hensyn til deres Indstilling. Dette kalder jeg høist krænkende for Sogneforstanderskaberne, thi, havde de slet ingen Indstilling gjort, havde det ikke været nær saa krænkende, men, at de skulde tvinges til at overgive deres Børns Opdragelse til den Person, som de havde vist Mistillid til, anseer jeg for meget uheldigt. Vel kan jeg ikke nægte, at Sogneforstanderskaberne have begaaet en Feil ved at udpege den, som de ikke ønskede, ved Siden af den, som de ønskede, hvorved Skoledirectionen havde nemt ved at finde ham, og efter Alt at dømme var det kun ham, de søgte efter. Jeg skal derfor henstille til Thinget, om ikke det foreliggende Forslag kunde blive

redigeret saaledes, at Sogneforstanderskaberne kunde faae Indflydelse paa Besættelsen af Lærerpøsterne, og jeg skal da med Fornøielse stemme for, at det gaaer videre.

J. Peterfen: Da jeg for et Par Dage siden med nogle faa Bemærkninger understøttede dette Forslag, havde jeg ikke ventet, at Forslaget skulde gaae saavidt, som den ærede Rigsdagsmand for Veile Amt 2den Valgfreds (Vinger) har udtydet det. Jeg havde ligesaa lidt ventet, at Forslagsstilleren vilde give denne Motivering Medhold; jeg hørte i Slutningen af hans Uttringer, at han med Forslaget havde tænkt sig en temmelig stor Løstivelse af Skolen fra Staten, men det er Noget, jeg aldrig har ønsket, at Skolen og Staten skulde staae i spændt Forhold eller i saa godt som slet ingen Forbindelse til hinanden, thi jeg troer aldrig, at det kan bestaae. Jeg troer ikke, at Folket er saa modent, at det nu kunde være istent med, ved fleste Stemmer at bestemme, af hvem deres Børn skulle undervises, og det var ikke min Mening, dengang jeg understøttede Forslaget. Min Mening var blot, ad administrativt Veie at sikre de Skatteydende, som skulde statte til Skolen, en Indflydelse paa, hvorledes Forholdet bliver ordnet imellem Skolen og Communen. Jeg tillod mig dengang at henpege paa, at jeg, naar Sagen kom til anden Behandling, skulde fremsøre Exempler, som skulde bevise, hvorledes jeg havde faaet denne Tante, men jeg skal nu, ifølge de Uttringer, jeg idag har hørt, og som jeg ogsaa finder billige, ikke indlade mig paa at fremsøre noget Exempel, fordi det, som en enkelt Rigsdagsmand fremsører, ikke er noget Beviis, og skal jeg dernæst gaae over til at fremsætte min Mening om, hvorledes jeg troer, at Communerne bør have et Slags Indflydelse paa Lærernes Bestikelse; jeg troer ikke, at de skulle have Ret til, hver især at udpege sin, men jeg troer, at de ved deres Repræsentanter i Sogneforstanderskaberne og Amtsraadene skulle have indirecte Indflydelse paa Afgjørelsen af, at de Mænd, som ansøgte Kaldet, vare Mænd, til hvem de med Tryghed kunne overdrage deres Børns Opdragelse.